

KOULUKULJETUSOHJEET MYNÄMÄEN KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSESSA 1.9.2024 –

Hyväksytty:
Sivistyslautakunta
20.8.2024 § 83

Sisällysluettelo

Perusopetuslaki (21.8.1998/628) 32 §	3
1. KULJETUKSET	4
1.1 Koulukuljetusoikeus	4
1.2 Oppilaan itse kuljettava matka	4
1.3 Reitit	5
1.4 Kuljetusmuodot	5
1.5 Kuljetuksen odottaminen	5
1.6 Koulukuljetukset erityistilanteissa	6
1.7 Muu kuin lähikoulu	7
1.8 Saattoavustus	7
1.9 Kuljetukset yhteishuoltajuudessa	7
1.10 Kuljetukset tilapäisosoitteesta	8
1.11 Kuljetusoikeus aamu- ja iltapäivätoiminnassa	8
2. KULJETUSTEN SUUNNITTELU	8
3. HUOLTAJAN / OPPILAAN VASTUUT	8
4. MAKSULLINEN KOULUKULJETUS	9
4.1 Mahdollisuus maksulliseen koulukuljetukseen	9
4.2 Haku aika maksulliseen koulukuljetukseen	10

Perusopetuslaki (21.8.1998/628) 32 §

”Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettu varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. [\(30.12.2020/1216\)](#)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. [\(24.6.2010/642\)](#)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. [\(13.7.2018/542\)](#)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Tämän lisäksi liikennöitsijän tulee noudattaa liikenne- ja viestintäministeriön asetusta (553/2006) koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

1. KULJETUKSET

1.1 Koulukuljetusoikeus

Koulukuljetusoikeus tarkoittaa oppilaalle myönnettävää maksutonta koulukuljetusta koulumatkoille ns. lähikouluun ja takaisin kotiin. Lähikoulu määritellään Mynämäen kunnassa siitä osoitteesta, jossa lapsi on väestörekisterin mukaan kirjoilla, pääsääntöisesti siihen kouluun, johon on lyhin kävellen kuljettava matka. Sivistyslautakunta tai sivistysjohtaja voi kuitenkin aina määritellä oppilaan lähikouluksi muun kuin maantieteellisesti lähimmän koulun. Kunta on voinut myös osoittaa lääkärintodistuksen ja diagnoosin perusteella lapselle sopivimmaksi lähikouluksi muun kuin maantieteellisesti lähimmän koulun. Tällöin oikeus maksuttomaan kuljetukseen tulee päätöksen myötä, mikäli laissa mainittu 5 km:n koulumatkaehto täyttyy.

Yhteishuoltajuudessa kunta ei järjestä koulukuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkityssä vakituksessa osoitteessa.

Koulukuljetus järjestetään vain koulumatkalle kotoa kouluun/esiopetukseen ja koulusta/esiopetuksesta kotiin. Koulukuljetuskoordinaattori järjestää automaattisesti kuljetuksen niille oppilaille, joiden koulumatka lähikouluun on yli 5 km. *Kuljetukseen oikeutetun oppilaan huoltaja on velvollinen ilmoittamaan koulukuljetuskoordinaattorille, jos oppilas ei käytä koulutoimen järjestämiä kuljetuspalveluita.*

Oppilaan koulumatka mitataan lyhyintä jalankulkukelpoista tietä kotiosoitteesta koulun osoitteeseen. Mittaus suoritetaan käyttämällä Google Mapsin ja Fonecan reittisovelluksia. Mitattaessa seurataan kevyen liikenteen väyliä, jos sellaisia on reitillä. Mahdollista on mitata koulumatkan pituus myös maastossa jalankulkukelpoisia polkuja pitkin. Koulumatkan mittaa koulukuljetuskoordinaattori.

1.2. Oppilaan itse kuljettava matka

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta oppilaan koko koulumatkalle, vaan kuljetusoppilaiden matkaan voi sisältyä eripituisia kävelyosuuksia koulukuljetusreitin varteen tai linja-autopysäkille. Mynämäen kunnassa noudatetaan terveyden edistämisen periaatteita ja pääsääntöisesti kaikki kuljetusoppilaatkin kulkevat osan koulumatkastaan kuljetusreitin varteen.

Koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan enimmäismatka kotoa pysäkille tai pysäkiltä kotiin voi pääsääntöisesti olla:

- esioppilas n.1,5 km
- 1.-6. luokan oppilas n.2 km
- 7.-9- luokan oppilas n.3 km

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkillä, huomioidaan, ettei koulumatkoihin yhteensä käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävely-aika on:

ikä	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
kävely-aika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

1.3 Reitit

Reitit suunnitellaan kokonaisuutena toimivuus, taloudellisuus ja yhdenvertaisuus huomioon ottaen lähtökohtana oppilaiden kuljettamistarpeet. Näin ollen oppilaat joutuvat kulkemaan kuljetusreitille eripituisia matkoja. Kuljetusta ei järjestetä ovelta ovelle -periaatteella, vaan kuljetukset järjestetään pääreittejä pitkin. Kuljetettavat oppilaat kokoontuvat määrättyyn odotuspaikkaan, joka on sovittu liikennöitsijän kanssa, tai linja-autopysäkillä.

Reittien ulkopuolella ei voida ottaa sopimuksellisista syistä (=vastuun jakautuminen) kyyditettäviä.

1.4 Kuljetusmuodot

Koulukuljetukset pyritään järjestämään ensisijaisesti linja-autolla. Linja-autokyydit ovat joko reittilinjoja tai tilauslinjoja. ELY-keskuksen (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) linja-autolla kuljetettavalle koululaiselle annetaan matkakortti. Matkakorttia ei saa hukata eikä rikkoa (vahingonkorvausvelvoite). Matkakorttia ei saa käyttää muihin matkoihin kuin koulumatkoihin. Tilauslinja-autojen osalta oppilaille annetaan selkeät toimintaohjeet lukuvuoden alussa.

1.5 Kuljetuksen odottaminen

Oppilas voi joutua aikataulujen takia odottamaan opetuksen alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Mikäli oppilas joutuu odottamaan kuljetusta, järjestää koulu valvonnan odotusajalle. Kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnan järjestämisestä vastaa koulun rehtori ja opettajien lisäksi valvontaan voidaan käyttää kunnan työsopimussuhteessa olevia koulunkäynninohjaajia. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2 h 30 min päivässä, jos oppilas lukuvuoden alkaessa on 12 vuotta tai alle. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää enintään kolme tuntia päivässä.

1.6 Koulukuljetukset erityistilanteissa

Maksutonta koulukuljetusta on aina erikseen anottava perusteluineen ja yhteystietoineen sähköisesti: <https://www.mynamaki.fi/kunta-ja-hallinto/sahkoinen-asiointi/>.

Päätöksen asiasta tekee sivistysjohtaja. Koulumatkaetus voidaan myöntää koko lukuvuodeksi tai vain osaksi lukuvuotta, ns. talvikaudeksi marraskuun alusta helmikuun loppuun.

Maksuton koulukuljetus voidaan myöntää perusopetuslain 32 §:ssä säädettyä lyhyemmällekin matkalle seuraavin perustein:

- a. Koulumatka on katsottu vaaralliseksi. Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita. Tien vaarallisuuden arvioinnissa hyödynnetään myös paikallistuntemusta. Koulukuljetus voidaan myöntää tien vaarallisuuden perusteella, mikäli oppilaan koulumatka edellyttää Valtatie 8:n tai Kustavintien ylittämistä eikä kohtuullisellakaan kiertämisellä suojatie, alikulku tai muu turvallinen tien ylittäminen ole mahdollista. Koulukuljetus voidaan järjestää vain sille osuudelle, joka katsotaan vaaralliseksi (ei ovelta ovelle). Koulumatkan vaarallisuuden vuoksi kuljetus voidaan myöntää esiopetusvuodesta 2.luokan kevätlukukauden loppuun saakka.

Jos kuljetuskalustoa ei ole riittävästi saatavilla tai kuljetuksen järjestäminen on erityisen hankalaa, voidaan huoltajalle korvata oppilaan kouluun kuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvat kustannukset (KELAn oman auton käytöstä maksaman korvauksen suuruinen).

- b. Koulumatka on katsottu vaaralliseksi petovaaran vuoksi. Kuljetus voidaan myöntää sivistyslautakunnan päätöksellä hyväksytyn riistanhoitoyhdistyksen lausunnon ja selkeän petohavainnon ja petovaaran perusteella. Petovaarakuljetuksia järjestetään pääsääntöisesti 1.11. alkaen koulujen talvilomaan asti, viikon 7 loppuun. Sivistyslautakunta päättää vuosittain kuljetusten aikavälistä.

Petovaaran vuoksi koulukuljetusta voivat saada vain ne oppilaat, jotka eivät ole koulukuljetusetuuden piirissä.

Kuljetuksia ei myönnetä valaistuille tieosuuksille, jos koko koulumatka on valaistu, taajama-alueille tai lyhyille, alle 1,5 km koulumatkoille. Kuljetus voidaan myöntää sekä aamu- että iltapäiväkuljetuksiin. Kuljetus tapahtuu joko linja-autolla tai taksilla, mikäli reitillä kuljetuksissa on tilaa. Muutoin voidaan huoltajalle maksaa saattoavustusta (POL 32 §). Saattoavustukset maksetaan toteutuneiden matkojen mukaisesti ja huoltajat laskuttavat ne.

Petovaaran vuoksi myönnettäviä kuljetuksia ei järjestetä välttämättä kotipihalta vaan linja-autopysäkeiltä tai ennalta sovitusta muista noutopaikoista. Kuljetusta ei järjestetä taksilla linja-auton sijaan silloin, kun oppilaalla on lyhyt matka pysäkille/noutopaikalle. Tässä otetaan huomioon oppilaan ikä ja käveltävän matkan olosuhteet (esim. metsäinen tie – peltoaukea). Sovitun noutopaikan on

oltava esimerkiksi lumen aurausten/hiekoitusten suhteen sellaisessa kunnossa, että autolla liikkuminen on mahdollista.

- c. Koulumatka on rasittava tai vaikea. Päätöksen perusteena käytetään huoltajan toimittamaa lääkärin, psykologin tai sosiaalitoimen lausuntoa. Lausunnossa on käytävä ilmi kuljetuksen tarpeellisuuden syy sekä kuljetuksen järjestämisen ajanjakso. **Suositus koulukuljetukseen ei riitä myöntämisperusteeksi.** Tarvittaessa sivistysjohtajalla on oikeus pyytää uusi lausunto asian tuntevalta erikoislääkäriltä. Koulun rehtori voi tehdä päätöksen enintään lukukaudeksi, jos perusteluna on lääkärinlausuntoon perustuva sairaus tai tapaturma.

Huom! Oppilaan erityisen tuen päätös ei automaattisesti anna kuljetusoikeutta. **Vapaa-ajan tapaturman ja sairauksien perusteella ei koulukuljetusoikeutta myönnetä muualle kuin lähikouluun.** Mikäli oppilas käy huoltajan anomuksesta muuta kuin lähikoulua, vastaa huoltaja täysin kuljetuksen järjestämisestä ja kuljetuskustannuksista.

1.7 Muu kuin lähikoulu

Mikäli oppilas huoltajan anomuksesta käy muuta kuin hänen omaa lähikouluaan, kunta edellyttää, että huoltaja vastaa täysin oppilaan kuljetuksen järjestämisestä sekä kuljettamisesta ja saattamisesta aiheutuvista kustannuksista (POL 32 §). Huoltaja voi halutessaan tiedustella koulukuljetuskoordinaattorilta oppilaan mahdollisuutta kulkea olemassa olevissa kuljetuksissa itsemaksavana.

1.8 Saattoavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona silloin, kun kunnan järjestämä kuljetus on hankala toteuttaa, on oppilaan kuljetusta tai saattamista varten myönnettävä avustus (KELAn oman auton käytöstä maksaman korvauksen suuruinen). Tästä rehtori tai sivistysjohtaja tekee huoltajan hakemuksesta tapauskohtaisesti erillisen päätöksen.

1.9 Kuljetukset yhteishuoltajuudessa

Yhteishuoltajuudessa maksuton koulukuljetus järjestetään vain lähikoulun ja lapsen väestörekisteriin merkityn vakituisen asuinpaikan välillä (POL 32 §, KHO 14.3.2006 taltio 540, 2006:10). Kunta ei järjestä koulukuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkityssä vakituksessa osoitteessa. Huoltaja voi halutessaan tiedustella koulukuljetuskoordinaattorilta oppilaan mahdollisuutta kulkea olemassa olevissa kuljetuksissa itsemaksavana.

1.10 Kuljetukset tilapäisosoitteesta

Oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen tilapäisosoitteesta, mikäli koulukuljetuksen muut myöntämiskriteerit täyttyvät. Edellytyksenä on, että muutto tapahtuu perheestä riippumattomasta syystä, joka on yllättävä (esim. vesivahingot ja tulipalot). Mikäli kunta ei pysty järjestämään tilapäisosoitteesta koulukuljetusta (poikkeavat suunnat), on oppilaan huoltaja oikeutettu saattoavustukseen. Tilapäisosoitteeseen myönnettävä kuljetus on aina luonteeltaan määräaikainen.

1.11 Kuljetusoikeus aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset hakuohjeet määrittellään toimintaan haettaessa. Mikäli oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen koulumatkan pituuden vuoksi (koulumatkan pituus yli 5 km, POL 32 §) voi tuon oikeuden käyttää myös siten, että oppilas kuljetetaan aamutoiminnasta (siitä toimipisteestä, joka on määritelty oppilaan koulun aamutoiminnan paikaksi) kouluun ja/tai koulusta iltapäivätoimintaan (siihen toimipisteeseen, joka on määritelty oppilaan koulun iltapäivätoimintapaikaksi). Tällöin asiasta tulee ilmoittaa koulukuljetuskoordinaattorille. Kuljetusta ei kuitenkaan voi vaihdella, vaan on valittava sitovasti kuljetus kotoa kouluun tai aamutoiminnasta kouluun ja vastaavasti koulusta joko kotiin tai iltapäivätoimintapaikkaan.

2. KULJETUSTEN SUUNNITTELU

Koulukuljetuskoordinaattori/liikennöitsijät valmistelevat seuraavan lukuvuoden koulureitit kesällä, kun kouluilta on saatu tiedot tulevan lukuvuoden kuljetettavista oppilaista ja työajoista. Jos lukuvuoden alkaessa ja lukuvuoden kuluessa tulee välttämättömiä muutostarpeita koulukuljetusoppilaiden työaikoihin, ne ilmoitetaan välittömästi koulukuljetuskoordinaattorille. Lukuvuoden alkaessa tulee varautua kahden viikon pituiseen viiveeseen kyseisten muutosten toimeenpanossa ja lukuvuoden kuluessa tulee varautua viikon pituiseen viiveeseen kyseisten muutosten toimeenpanossa.

3. HUOLTAJAN / OPPILAAN VASTUUT

- Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitussa hakupaikassa, kuljetus ei odota myöhästyjiä.
- Jos oppilas kuitenkin myöhästyy, huoltajan velvollisuus on järjestää lapsi aamulla kouluun ja iltapäivällä kotiin.
- Kuljetusaikataulut vakiintuvat ja täsmentyvät ensimmäisten kouluviikkojen aikana.
- Kuljetus ei vielä ole myöhässä, jos se saapuu 5-15 minuutin kuluessa sovitusta hakuajasta (huom. keliolosuhteet yms.).

- Huoltajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle kaikki erityistilanteet (esim. jos kuljetusta ei tarvita jonain aamuna). Linja-autoille ei tarvitse ilmoittaa.
- Koulun järjestyssääntöjä noudatetaan myös koulumatkan aikana.
- Vanhemmilla on aina ensisijainen velvollisuus opettaa lastaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.
- Oppilaan vastuulla on noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita.
- Oppilaan vastuulla on taata omasta puolestaan kuljettajalle työrauha, jotta tämä voi keskittyä ajamiseen.
- Oppilas ei myöskään saa häiritä tai kiusata muita matkustajia.
- Oppilaalla saattaa olla koulukuljetuksen aikana käytössään oma puhelin. Oppilaan puhelin tulee olla äänettömällä kuljetuksen aikana, jotta äänet eivät häiritse kuljetusta.
- Talvikaudella tulee ottaa huomioon, että oppilaan noutopaikka on aurattu/hiekoitettu. Kuljettaja ei voi välttämättä ajaa sovittuun noutopaikkaan, jos tie ei ole ajokunnossa.

4. MAKSULLINEN KOULUKULJETUS

4.1 Mahdollisuus maksulliseen koulukuljetukseen

Mikäli koulukuljetukseen mahtuu **reitin varrella olevia** alle 5 km:n koulumatkalaisia, voidaan heidät ottaa kyytiin **syyskuun alusta lähtien** siten, että huoltajat maksavat kuukausittain laskutettavat maksut linja-autoliikenteen taksojen (alle 6 km matka, hinta tarkistetaan elokuussa) mukaisesti. Laskutus hoidetaan keskitetysti sivistystoimistosta koulun rehtorilta tai varhaiskasvatustoimistosta saatujen tietojen mukaisesti. Mikäli maksuttomien kuljetusoppilaiden jälkeen jää vähemmän vapaita paikkoja kuin on halukkaita maksavia oppilaita tai tilanne muuttuu lukuvuoden aikana, voidaan kuljetukseen ottaa ensisijaisesti ne alle 5 km:n oppilaat, jotka ovat iältään nuorimpia. Jos samana vuonna syntyneitä on useampia ja vain osa mahtuu kuljetukseen, perusteena voidaan käyttää myös koulumatkan pituutta ja kuljetustarpeen säännöllisyyttä.

Maksullista koulukuljetuspalvelua käyttävä oppilas voi menettää paikan, mikäli maksuttoman kuljetusoikeuden saava oppilas tarvitsee kuljetuksen. Mahdollisista muutoksista tiedotetaan huoltajia välittömästi. Maksullinen koulukuljetus on tarkoitettu lisäpalveluksi silloin, kun se on mahdollista, eikä se muodosta missään olosuhteissa oppilaalle oikeutta koulukuljetukseen. Mikäli oppilas/esioppilas käyttää maksullisia kuljetuspalveluita, tulee niistä aiheutuvat laskut maksaa ajallaan. Mikäli laskuja jätetään maksamatta, oppilaalta/esioppilaalta evätään kuljetukseen pääsy.

4.2 Hakuaika maksulliseen koulukuljetukseen

Kuljetuksen sujuvan ja ennakoivan järjestämisen vuoksi uuden lukuvuoden osalta itsemaksavien hakemukset tulee lähettää sähköpostitse tai Wilma-viestinä koulukuljetuskoordinaattorille toukokuun loppuun mennessä. Tilannetta voi myös tiedustella koulun alettua ja reittien selvittyä. Huoltajille vastataan kahden viikon kuluessa tiedustelusta.

Kutsutaksiliikenteeseen, joka on kaikkien kuntalaisten käytössä, sekä normaaliin reittiliikenteeseen on myös koululaisten mahdollisuus ostaa matkalippuja.

Lisätietoja: Koulukuljetuskoordinaattori Laura Sainio
p. 044 783 7286 laura.sainio@mynamaki.fi

Päätösasiat:
Sivistysjohtaja Susan Porkka
p. 044 783 7285 susan.porkka@mynamaki.fi